Ч. 274. Четвер 4 (17) грудня 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с

Вісти політичні.

(Спільні Делеґациї. — Дві замітні авдиенциї у Є. Вел. Цісаря. — Революцийний рух в Македониї.)

Вчера о 11 год. перед полуднем відбуло ся відкрите засіданє австрийскої Делеґациї. Президентом вибрано бар. Ґавча 55 голосами на 56 голосуючих, а віцепрезидентом пос. Яворского 59 голосами на 60 голосуючих. Секретарем вибрано між иншими з Галичини дра Бика. Помежи друками, розданими делеґатам, знаходять ся також відповіди на інтерпеляциї поставлені попередної сесиї. Між иншими відповідає міністерство війни, що о скілько то може, буде старати ся робити промисловцям всілякі полекші при доставах для войска. В справі поліпшеня емеритур тих войскових, котрі перед управильненем були перенесені в стан спочинку, мусіло міністерство відступити від залагодженя сеї справи зі взгляду на відносини политичні. Міністерство звернуло ся до обох правительств з жаданем, щоби они згодили ся на управильненє сеї справи.

Предложений прелімінар містить слідуючі позиции: Надзвичайний кредит на войско і команду в окупованих краях 7,563.000 К, покрите 80.000 К. — Надзвичайний кредит на закупно гавбіц польних і нового материялу для гірских пушок прелімінowано в сумі 15 міліонів корон. Буджет міністерства справ заграничних прелімінує звичайні видатки в сумі 11,735.000 К, надзвичайні в сумі 197.000 корон. Прелімінар сего міністерства містить в собі між иншим кредит на утворене нового консуляту в Мітровици (з Македониї), на войскового аташе в Софії і на консулят в Йогансбурґу в Трансвалю, потрібний зі взглядів торговельних.

Міністерство війни прелімінує звичайні видатки в сумі 285,846.000 К, надзвичайні в сумі 22,210.000 К. В мотивах до прелімінаря буджету міністерства війни сказано, що реорґанізация польної артилериї і гірскої проволікла ся, а то длятого, що підвисшене континґенту рекрутів, котре єсть пильнійше, треба було відложити. З тої причини не з'ужито кредитів ухвалених на 1903 р. Дальше заповідає міністерство війни висшу о 106.000 К потребу на помножене сил авдиторияту войскового о 12 нових посад капітанів-авдиторів і 70 посад фахових аспірантів-авдиторів. Того потреба зі взгляду на маюче наступити введене нової войскової процедури карної.

У видатках міністерства маринарки припадає 13 міліонів корон на будову нових кораблів.

В угорскій Делеґациї, котра зібрала ся вчера по полудни, висказав дел. Уґрон свій жаль з причини, що ґр. Ґолуховский виголосив своє експозе і промавляє на засіданях по німецки. То можна було терпіти, доки не було напастий на Угорщину; але нині, коли централістичні змагання звернули ся против Угорщини, годі дальше терпіти. Дальше протестував бесідник против слова „монархія,“ котрого Сель ужив в промові. На то відповів єму Сель, що слово „монархія“ відповідає угоді з 1867 р. — Дел. Семере інтерпелював ґр. Ґолуховского, чи правдою єсть, що підчас гостини грецкого короля у Відни заключено австро-угорско-грецку угоду войскову, вимірену против Альбанців. За неприсутного ґр. Ґолуховского відповів спільний міністер фінансів Буриян і сказав, що вість та єсть оперта на хибних інформациях і зовсім безосновна. Ніякої такої угоди не заключено.

З Відня доносять, що Є. Вел. Цісар приймав оногди двох послів балканьских держав на окремій авдиенциї. Насамперед явив ся на авдиенциї сербский посол Вуіч, котрий обнимаючи сю посаду, прийшов був представити ся монарсі а при сій нагоді і предложив просьбу, щоби австрийский посол в Білграді не вибирав ся на довший урльоп, як то постановлено. — Опісля явив ся болгарский посол Гешов і передав Цісареви запечатаний лист кн. Ферди-

---

3)

ДОЛЯ.

(З польского — Вілї).

(Дальше).

Тимчасом надходив вечер, тим вчаснійше, що на заході стояла велика чорна хмара, як стіна і сонце сховало ся за неї як за сіро-синю плахту, осьвітлюючи лише горішний берег плахти, що творило немов би золотий, причудливо визублений рубець. Ворони летіли від заходу і неспокійно крутили ся понад великими тополями, окружаючими двір і фільварок. Здалека доносили ся: рик худоби, блеянє овець, ґеґіт гусий. Всьо то спішило з пасовиска до дому. Когут привів свої товаришки під сіни, звідки по драбині ходили все на під спати — а сам ставувши на порозі, крикнув: кукуріку!

— Ось сказав новину — відозвав ся до когута старий Клим — і без тебе знаю, що дощ буде! А тут сьвято і бараболї ще не скінчені.

— А ось тату, не знаєте! — засьміяла ся на то Мотря, котрої приходу старий не замітив. — То він не на погоду піє, але на гостий!

— О, яка знахорка! — ганила мати — велика річ, як їй дівчата в лісї казали, що завтра від Гната мають прийти свати.

Тимчасом жінки порядкували принесену добичу; стара здоймила з плечий кошик повний грибів і губів і веліла невістці наволічи гриби на шнурок, а губи пообирати і сполокати на вечерю; дочку післала до комори повісити вязанку дубового листя, якого кожда з них принесла по трохи з ліса на зимовий запас до підкладаня під хліб, як не стане капустяного листя. Відтак Мотря забрала ся до обираня оріхів, відганяючи ся енерґічно від молодших сестер і братів, що силою і підступом викрадали з її запаски лакому річ.

В часї того чути було лише короткі, урвані слова старої, видаючої прикази, приспівуванє Мотрі, що мала вже повну голову весільних пісень і від часу до часу писк котроїсь дитини, як дістала замість оріхів, штовханця.

Вкінци Мотря скінчила роботу коло оріхів а Уляна коло грибів. Стара варила вечерю.

— Нехай нині Мотра іде доїти корову — запорядив Клим — возьми з собою котрого з хлопців, то трави принесе.

Виправив дівчину, бо задумав старати ся для неї о віно.

— Коби хоч завтра була погода менї на дорогу — відозвав ся немов сам до себе.

— А кудиж ти вибираєш ся? — спитала стара.

— До Загаєць, до Іванової хати — відповів немов не хотячи.

Уляна аж стрепенулась.

— Кажуть, що цілком валить ся, то відтак лиш кошт буде непотрібний. От, не мала баба клопоту, так купила собі порося. Взяв Іван собі лиш клопіт на голову. Піду, бо там лучає ся купець на ту латку огороду і той курник; продам, нехай хоч верне ся, що я на них стратив. Досить буде, що мій хліб їдять, нехай хоч своїх пятьдесять рублів відберу.

Уляну аж підкинуло. Як, єї батьківщиною, так собі без питаня, торгують! Зірвала ся і підбігла до старого Клима.

— То моя хата! Моя батьківщина, не дам продавати! То не ваше, не дам!

— А то що? Або я тебе питаю, ти яке маєш право? Маєш чоловіка, то чоловік має право і до тебе і до твоєї паршивої хати — відповів старий з погордою.

— Отже неправда! Нїхто не має права, лише я, бо на мене ґрунт записаний. То моя батьківщина! Було мене не брати, як менї хлїба жалуєте, або нехай він іде до моєї хати зі мною мешкати, так як ви обіцювали перед весїлем. І там можна на хліб заробити, може так само стати за паробка у дворі, а в своїй хатї сидіти.

— А ти що так язик розпустила, малпо якась! — вереснула свекруха. То ми до тебе, як до доброго, а ти тут з своїм правом вибїдниш? Чекай-но, научу я тебе!

І вхопивши поліно з перед печи, кинула ся на Уляну. Та, проворнійша, вхопила за другий конець поліна, піднесеного на себе і так уникнула удару, але той опір розгнївав старого.

— А, то ти така! Ти підносиш руку на матір?

І вхопивши за сорочку, потряс плечима Уляни. Червона гарасівка розвязала ся і сорочка отворила ся на грудях; Уляна обома руками видирала сорочку з рук дівера. Той

нанда, в котрім болгарский князь дякує Цісареви за жертву зложену недавно для болгарских втікачів з Македонії, та за прихильність для Болгарії і висказує надію, що межи Австро-Угорщиною а Болгариєю настануть добрі відносини.

З Македонії надходять заєдно непокоячі вісти. З Солуня доносять, що ворохобники там знову при роботі і лагодять ся до нових замахів динамітових. Кажуть, що ворохобники носять ся з пляном висадити знову у воздух отоманьский банк, котрий вже відбудовано. Ходить чутка, що банк зараз по отвореню має бути висаджений у воздух; десять Болгарів мало зголосити ся і заявити, що готові посьвятити своє житє. В наслідок тої чутки настало межи магометанами велике занепокоєнє. Болгари анї не думають о розброєню, а противно постановили собі за задачу навіть і серед зими удержувати в кругах збройні ватаги. Більша часть ворохобників складає ся з людий, котрих по арештованю випущено на волю.

Новинки.

Львів дня 16-го грудня 1903.

— **Є. В. Цїсар** уділив комітетови церковному в Ушни, золочівского повіта, 200 кор. запомоги на докінчене будови церкви.

— **Затверджене вибору.** Є. В. Цїсар затвердив вибір ґр. Юр. Баворовского, властителя Будзанова на маршалка, а ґр. Йос. Козєбродского, властителя Семенова на заступника маршалка ради повітової в Теребовли.

— **Перенесеня.** П. Президент міністрів як управитель міністерства судівництва переніс радника суду краєвого Евг. Звислоцкого зі Станислава до висшого суду краєвого у Львові.

— **Іменованя.** Радник суду краєвого в Станиславові Мих. Новацкий іменований радником висшого суду краєвого у Львові, а радник суду краєвого в Тернополи Леоп. Керт, радником висшого суду краєвого.

— **Впреосьв. Митрополит** Андрей Шептицкий — як доносять львівскі часописи — приспішив свій поворот і приїзджає вже нині або завтра з Риму до Львова.

— **Ц. к. Дирекция почт і телеґрафів** оголошує, що з днем 1 сїчня 1904 заводить при уряді почтовім в Свиржи службу сїльского листоноса для місцевостий Копань, Ганачівка і Ганачів.

— **Нова стация телеґрафу.** З днем 20 с. м. буде відкрита в Тїснї, лїского повіта, при тамошнім уряді почтовім стация телеґрафічна з обмеженою службою денною.

— **Конкурси.** Зверхність громадска в Мостисках розписала конкурс на посаду міского ветеринаря з річною платнею 800 кор. Подання треба вносити до зверхности громадскої міста Мостиск найдальше до 31 грудня с. р. — Зверхність громадска в Делятинї оголошує конкурс на посаду секретаря громадского з платнею 800 К. Подання заосмотрені документами треба вносити до кінця грудня на руки зверхности громадскої в Делятинї. — Видїл ради повітової в Сокали розписав конкурс на посаду інжинера повітового з річною платнею 2000 корон, додатком службовим 200 кор. і додатком на удержане к пий 1000 кор. Подання треба вносити на руки видїлу повітового до дня 10 сїчня 1904. — Зверхність громадска Камінки стр. розписує конкурс на посаду міского ветеринаря з платнею 1000 кор. і контрольора каси з такою самою платнею. Подання треба вносити о першу посаду до 28 о другу до 20 грудня с. р. — Видїл ради повітової в Заліщиках розписує конкурс на посаду окружного лїкаря з осїдком в Устечку з річною платнею 1000 кор. і 498 кор. додатку на обїздки. Той округ обіймає 14 громад. Подання треба вносити до 1 сїчня 1904.

— **Репертуар руского театру** на виступах в Калуши: в четвер 17 с. м. „Відьма“, Лисенка; субота 19 с. м. „Дон Цезар“, оперета Делїнґера; неділя 20 с. м. „Пісні в лицях“, водевіль Кропивницкого; второк 22 с. м. „Міщани“, п'єса Горкого; пятниця 25-го с. м. на добродійні цїли: „Трійка гільтаїв“, опера Нестроя; субота 26 с. м. „Ямарі“ оперета Целера; неділя 27 с. м. „Ой не ходи Грицю та на вечерниці“ драма Старицкого; второк 29 с. м. „Весїлє при лїхтарнях“, оперета Офенбаха; четвер 31 с. м. „Катерина“, опера Аркаса.

— **З Самбора.** Загальні збори „Шкільної Помочи“ і „Бурси сьв. Володимира В.“ в Самборі відбудуть ся дня 20 н. ст. грудня о 6-ій годині вечером в комнатах „Руской Бесїди“.

— **З Комарна.** В суботу, т. є. дня 19-го грудня 1903 відбуде ся в сали „товариства задаткового“ аматорске представлене під заголовком „Настоящі“, комедия в 1-ій дїї Ол. Бобикевича. Закінчить: „Гостина сьв. о. Николая“, сценїчний образ Калитовского. Потім наступить роздане дарунків. Хто хоче зробити несподіванку своїм дїтям, зволить опакований і заадресований дарунок, зложити найдальше до пятниці, т. є. 18 грудня, в крамниці читальні в місті або на передмістю. Вступ: крісло 1 кор., партер 40 сот. Чистий дохід призначений на Братство. Добровільні датки принимає о. В. Петрик. Початок о годинї 7-ій вечером.

— **Дефравдациї на почті.** З Перемишля доносять, що один з тамошних почтових урядників допускав ся крадежи гроший, які надходили до вояків та з Америки. В кишени того урядника пропадали звичайно ті гроші, які звертали войскові власти, коли хтось відійшов на відпустку або був перенесений. Урядник дефравдант пропав без слїду, а иншого урядника засуспендовано. Слїдство в тій справі веде ся.

— **Нещастні пригоди.** Млинарский челядник Юрко Парфан острив оногди в однім млинї в Ляхівцях камень млиньский. В часї, коли був занятий своєю роботою, прийшов до млина 7-лїтний син его Іван і вліз так нещастно між два млиньскі колеса, остаючі в руху, що они роздавили его. Богородчаньский суд повідомлений про нещастну пригоду, зарядив в тій справі слїдство. — В тартаку в Порогах, також богородчаньского повіта, лучила ся оногди нещастна пригода тамошному робітникови Иосифови Мочарному. Мочарний смарував колеса і при тім був так неосторожний, що колесо вхопило его і здавило ему голову. В безнадійнім станї відставлено Мочарного сейчас до шпиталя в Станиславові. Лїкарі не мають надії удержати его при житю.

пірвав єї за голову. Хустка і очіпок лишились ему в руці, а Уляна пустила ся до дверий. Але Іван пробуджений із сну, бачучи, що бють Уляну, зірвав ся як опарений з печи і заступив їй дорогу. Уляна простовала ся, з розхрістаною сорочкою, заплакана, кинула ся до него благаючи:

— Ратуй, соколику!

Але видала ся ему ще більше ненавистною, як все.

— Я, тебе? Ага, зараз! — засичав з лютостию в очах і вхопив єї за волосє.

Тимчасом Клим найшов посторонок, замочив его у відрі з водою і з дикою радостию в очах, як зьвір, що почує кров, почав бити по плечах нещастну, волочену за волосє по цїлій хатї Іваном.

Уляна кричала несвоїм голосом: „Ой, матїнкою моя, ой долеж моя, доле нещастна!“ Вкінци чути було лише зойки і слова без звязи. Старий Клим обкрутивши два кінцї посторонка довкола долоні, бив заєдно та лиш допитував ся:

— А хату продаш?

— Нї, убийте на смерть, а не дам — стогнала бита.

І знов свистав посторонок, Іван тягав за волосє і копав ногами ту, котрій перед місяцем присягав любов. Га, або она не присягала послуху? Тепер не слухає, треба розуму научити.

Зойки і крики Уляни спровадили всїх сусїдів до сїний і під вікно. Видїли, як єї бють, тягають на пів живу — але нїхто не гадав боронити. Жінки, милосерднїйші, хотїли бігти на поміч, але мужчини скрикнули на них:

— Вам що до того! Чоловік бє, бо має право, розуму учить, а отець так само. Чужим не годить ся мішатись.

— Алеж він їй смерть зробить — промовила котрась з плачем.

— Не бій ся, старий має розум, бє посторонком; тим костий не поломить, а що трохи зріже шкіру, то не шкодить. Молоді мусять слухати старих, таке право!

Тимчасом вже й Клима рука зболїла бити і Уляна цїлком зімлїла. Стара перша вмішала ся:

— Годї вже, бо вже нежива стала. Покинь старий!

— Чорт єї не возьме! Щодень справлю їй такі хрестини, аж доки не послухає. Висунь єї до сїний, вітер обвіє, то й відчуняє.

Дійстно виволїкли бідну жертву до холодної сїни, свекруха положила їй на голову очіпок і хустку, бо не годить ся простоволосій жінці переступати порога.

Однако довго холодний воздух не міг отверезити зімлїлої молодиці. Мотря вернула з молоком, стара подала вечерю, яку Клим з Іваном зїли з добрим смаком, а она ще не могла піднести ся. Була як пяна. Вкінци піднесла руки до голови, що від торганя за волосє страшно єї болїла. Почула при порушеню, що плечі болять єї, як одна рана.

— Ой, долеж моя, доле — застогнала і пригадала собі, немов крізь сон, що обіцяли так щодень бити, як не дасть хати.

Завзяте заволодїло нею.

— Не дам, бодай вам добра не було; на смерть убийте а не дам батьківщини.

Але як будуть так щодень побивати, не видержить — або й дадуть їй чого, стара така знахорка.

На дворі між тим стемнїло, падав грубий дощ, вітер колисав тополями, а навіть гремїло, як в лїтї.

Уляна висунула ся тихонько з сїний, двері скрипнули, але вітер приглушив той відгомін. Поглянула в сторону Загаєць. Чи зможе зайти така побита? Ох, нехай діє ся, що хоче, а тут не переночує з тими забияками. Ще душу з неї виженуть.

Як стояла, в сорочці і спідници, в дощ і бурю, тим певнїйша, що за нею не погонять, пустила ся навпростці через поля до Загаєць.

Ще від весїля не була в своїм селї.

Мала перейти лиш кілька верст, але кождий крок відзивав ся болем в збитих єї членах. Мусїла відпочивати в ліску, бо ослабла, але перед пітьмою, опирами, вовками — був страх більший як біль. Перемогла себе і пійшла ід селу. Когути піяли, а люди давно спали і нїгде не сьвітило ся, як увійшла до села. Пустила ся до хати Опанасів, бо й ключ від єї хати був у них; впрочім потребувала пожалувати ся, оповісти.

Пси пізнали єї і нї один в цїлім селї не загавкав. Застукала у вікно. Опанас вийшов до сїний.

— А хто там?

— Свій; отворіть, то я, Уляна.

— Я зараз пізнав по голосї. Ходи до хати. Добра тебе, видко, біда пригнала, коли ідеш в таку слоту, по ночи, сама одна. Іди на печ, загрій ся. Або пожди, збуджу стару, бо з тебе цїла ріка тече. Печ розмокне. Немов жартував, але сейчас розпалив огонь, збудив жінку і обі займили ся огрітєм сироти. Стара дала їй суху одїж на зміну і аж руки заломила, поглянувши на порізані посторонком плечі Уляни. Покликала Опанаса.

— Диви, що з неї зробили ті пси, бодай їм добра не було. Так скатувати сироту. І за що?

Уляна мусїла їм всьо оповісти.

— А проклятї брехуни! Як робили змовини, то обіцювали, що хлопець до неї пристане до хати, як рік ему скінчить ся. А они тимчасом хотять єї батьківщину змарнувати, щоби она вже й утїкати не мала до чого, як будуть катувати.

А вже як Уляна оповіла, що муж єї ненавидить, що до неї не говорить, що за дївчиною бігає, Опанасиха до краю обурилась.

— **Огнї.** В Яхторові, перемишляньского повіта, згоріло сими днями 16 селяньских загород. Шкода в малій части обезпечена виносить 16.600 корон. Пожар вибух в наслїдок неосторожности.

— **З драматичного Товариства ім. Ів. Котляревского.** В падолистї вплинуло до каси Товариства через „Дїло“: о. В. Гойдин, Розділє 10 К; Д. Зибликевич, Мости Великі 1 К; Др. Смолин Дубровник, Раґуза 10 К; Ст. Юрків, Борщів (складка на празнику у Вп. о. Йосифа Фльорчука через п. Ольгу Капустиньску з Горошеви) 20 К; читальня „Просьвіти“ в Гербутові 6 К 10 с; Іван Петришин, Яблонів 8 К 80 с; (складка на весїлю у п. п. Петришинів „Молоді“ 2 К, „Старі“ 3 К, о. Володимир і п. Іван Підсоньский 2 К, п. Текля Тарнавска 1 К, п. Софія Тарнавска 50 с, п. Анна Підсоньска 50 с, Іван Сухиньский 40 с, Льоньо Р. 40 с); Зенон Лукавский, Городенка 10 К; (складка Максим Козанкевич, Костик Андрій, Гвоздецкий Клим, Дороцкий, Пуханьский Войтїх, Людвика, Лїдия і Зенон Лукавецкі по 1 коронї, Лавришко Михайло 60 сотиків, Козанкевич Лев 60 с, Волошиньский Іван 80 с). — Тома Меляшкевич 12 К (складка від Томи, Ольги і Володимира Меляшкевичів і Людмилї Песцьоровскої); Іван Ревакович, Стрий 28 К (складка на хрестинах у Вп. Остапів Нижанковских в Завадові); Осип Стеткевич, Перегиньско 54 К 20 с. (складка на окружній конференциї в Долинї: Ольга Кирчівна 1 К, Марійка Чапранївна 2 К, Мария Петринївна 1 К, Катря Леськів 1 К, Антонїна Шандрівна 1 К, Маруся Іжицка 2 К, Маруся Федїв 2 К, Н. Н. 1 К, Михайлина Березівна 1 К, Адольфіна Явїшек 0·20 К, Ольга Пітулеївна 1 К, Евгенія Гошовска 1 К, Ксения Абрисовска 1 К, Н. Н. 0·20 К, Романа Елїясевич 0·20 К, Кароліна Урбанович 0·20 К, Н. Н. 0·20 К, Сидонїя Шайнїнґер 1 К, Мороз 0·40 К, Лялька 1 К, Штет 0·20 К, Михалевский 1 К, Ротальский 1 К, Нонях 0·20 К, Петрович 1 К, Борачок 2 К, Н. Н. 0·60 К, Н. Н. 0·10 К, о. Захариясевич Лупь 1 К, надінспек. Яворский Юрій 4 К, Мінеш 0·60 К, Сорочка 2 К, Козьмінський 1 К, Ціммер 1 К, Кобринович Тит 0·40 К, Н. Н. 10 с., Мийхрович 1 К, Гринїшак 1 К, Парина 40 с, Долинка 1 К, Стешелецкий 40с. Береский 1 К, Гайпріх 20 с Сайко 1 К, Брицкий 1 К, Стеткевич 5 К, Халупницкий 1 К, Мельникович 20 с, Ріпецкий 1 К, Дмитрів 20с., Зобків 20 с., Вольфельд 1 К, Цапів 1 К, Рудий В. 1 К, Рудацкий 1 К, Йосиф М., Стефан М., Евгенія М., Галя Р., Галюся Р., Антін Р., Юзя Л., Николай В. по 1 К, Янко Р. 40 с., О. М. Кордуба, Сушно 6 К, О. А. Саноцкий, Мачишин 2 К, І. Бурбель, Городиславичі (на конференциї в Бібрцї) 20 К, Н. Кумановский, Німшин 10 К, о. А. Борисевич Дрогоїв 5 К, З. Матковский, Заріче 20 с., Родина Пежаньских Львів 6 К, П. Дембіцкий, Комарно 1 К, І. Саворин Комарно 1 К, Іван Брикович, Кривенька 2 К, Василь Сениця Ладанцї (решта з телеґрами) 2 К 70 с., Іван Лазорак, Станиславів 4 К. (К. б.)

Телеграми.

Відень 16 грудня. Є В. Цісар вийде в пятницю на похорон архікн. Кльотильди.

Відень 16 грудня. Є. В. Цїсар санкционував закон ухвалений соймом, а дозваляючий громадї Сколе побирати оплату громадску від псів.

Париж 16 грудня. Президент кабінету Комб має предложити палатї послів в пятницю проект закона забороняючого чинам монашим взагалї удїляти науки. Монастирі, котрі мали доси то право, мають бути розвязані а майно їх зліквідоване. Закон той має бути переведений до 5 лїт.

Петербург 16 грудня. Доносять тут, що вода в Азовскім мори від пять днїв так дуже опала, що на кілька верст від берега видко дно моря. Настав сильний вихор, внаслїдок котрого місто Таґанроґ єсть як би закрите хмарою піску. З причини браку води фабрики обмежили рух до мінімум. З порту уступила вода, а кораблї осїли на землі.

Мец 16 грудня. Суд воєнний засудив поручника піхоти Шіллїнґа за знущане ся над вояками на 15 місяців вязницї і відправлене зі служби у войску. Шіллїнґови доказано, що він в 628 случаях збиткував ся над вояками.

Господарство, промисл і торговля

— **Цїна збіжа у Львові** дня 15 грудня: Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 8·25 до 8·40; жито 6·60 до 6·80; овес 5·60 до 5·80; ячмінь пашний 5·10 до 5·40; ячмінь броварний 5·50 до 5·75; ріпак 9·60 до 9·80; льнянка —·— до —·—; горох до варення 7·50 до 9·50; вика 5·— до 5·25; бобик 5·40 до 5·60; гречка —·— до —·—; кукурудза нова 5·90 до 6·10; хміль за 56 кільо 160·— до 175·—; конюшина червона 55·— до 60·—; конюшина біла 65·— до 75·—; конюшина шведска 45·— до 55·—; тимотка 19·— до 21·—.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

— А то кара Божа! На щож їй сьвіт завязував? Они видко лише на ту хату і ґрунт лакомили ся, аби грошї взяти, а відтак єї сироту вигнати. Але не діждуть! Ти хати не давай, маєш право, бо они при сьвідках обіцяли дати хлопця сюди в прийми.

— Лиши ся у нас — сказав Опанас. — Хоче тебе, то нехай сюди прийде жити, а там до гурту не дамо, бо забють.

— Якже я лишу ся, коли там моя скриня.

— Правда, але скриню мусять віддати — відповіла Опанасиха. — Старий поїде зі старостою і відберуть.

Успокоївши в той спосіб Уляну, поклала єї на печи, прикрила старим кожухом і згасила сьвітло.

Однако на другий день було вже коло полудня, коли Уляна перший раз отворила очи. Болю вже не чула нїякого, лише спрагу. Заєдно кликала: води, води! Але огорнуло єї таке ослаблене, що анї на гадку їй не прийшло зійти з печи і напити ся тої води.

В хатіж не було нїкого. Гостинність і співчуте у простого народа мають природні границї, то єсть кінчать ся там, де зачинає ся власний інтерес.

Гостя, а тим більше нещастного треба приймити, дати кутик в тісній і без того комнатї, накормити і напоїти разом з собою, але щоби хтось змінив свій спосіб житя, занедбав роботу, приладжував їду в незвичайних порах — а тим більше сидів і доглядав недужого — о тім нема бесїди. Недужому не робить ся умисної шкоди — але й не розщибає ся над ним, а в недужо буде, що Бог дасть. Не знаю, що варта така гостинність, але що таке лїчене найлїпше — о тім я пересьвідчена.

Отже і Уляну стрітила така доля.

Уложено єї досить вигідно, вкрито тепло, потїшено єї, а всьо инше полишено природному ходови річий. Господиня мала свої занятя, господар також — кожде пійшло, попоївши до своєї роботи. Трохи борщу і бараболь засунено в печ, аж она відпічне і схоче їсти. Нїхто недужим не добирає гиґієнїчних страв і не намавляє їх, аби їли поживні річи. Впрочім і сама недуга розуміє ся так, що хтось не встає і не їсть. Такий стан триває до часу, аж орґанїзм при помочи горячки переможе недугу і коли досить сильний, поверне до своєї звичайної фізиольоґічної діяльности. Недужий підниме ся тоді і їсть з подвійним апетитом то, що їдять здорові. А як не видержить і не зажадає їди — то нїхто не дивує ся.

Видко так було суджено! Уступив зі сьвіта, де єсть місце лише для здорових. На могилах прибуває один малий хрест, а в хатї трохи місця і воздуха.

Уляна діждала ся води аж вечером, коли господиня вернула від роботи і могла без шкоди для своїх занять услужити недужій. Випила цїлу бляшану кварту води і знов полишено єї в спокою.

Так минув цїлий тиждень, з тою ріжницею, що коли Уляна зійшла перший раз з печи і не могла вже вилїзти на неї назад о власних силах, постелено їй під печею на земли, звідки лекше їй було встати і доволїчи ся до бочки з водою, котра була одиноким єї покріпленем і одиноким лїком.

По тиждни перший раз укроїла собі кусник хлїба, що лежав на столику під образами і від того дня зачисляла ся вже до здорових.

(Конець буде).

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом И. Недопада. (Телефона число 527).